

פרשת תצוה

בְּגָדֵי כְהֵן גְּדוֹל מִכִּפְרִים עַל זֹטְאֵי יִשְׂרָאֵל

למה נסמכה פרשת הקרבנות (קרבנות המילואים) לבגדי כהונה?
לומר לך, מה קרבנות מכפרין אף בגדי כהונה מכפרין. כיצד?

אפוד – מכפר על עבודה זרה, שנאמר: "אין אפוד ותרפים" (הושע ג'), והכוונה לעבודה זרה. חשב האפוד רומז לכך שבחטא עבודה זרה חמורה מחשבה מן המעשה. שתי כתפות ועליהן שתי אבני שוהם- לכפר על שני לוחות אבנים שנשא משה על כתפיו ונשתברו בעוון העגל.

חושן מכפר על קלקול הדין, ולפיכך נקרא "חושן משפט", ולכן נישא על לב אהרון, כי הדין מסור לליבו של הדיין. אבני החושן- חלקן יקרות וחלקן פשוטות, לרמז שיהא אצל הדיין דין פרוטה כדין מאה.

מעיל מכפר על לשון הרע, שנאמר: "ונשמע קולו"- יבוא דבר שבקול ויכפר על מעשה קול. צבע המעיל: תכלת הדומה לים הדומה לרקיע הדומה לכסא הכבוד, וכשיזכר בכסא הכבוד ימעט בדיבורו שנאמר (קהלת): "וכי האלוקים בשמים ואתה על הארץ, על כן יהיו דבריך מועטים", "והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב"- שעשה הקב"ה חומות ללשון: שיניים ושפתיים, לבל תפרוץ גדרה.

"ונשמע קולו בבואו אל הקדש"- בדברי קדושה כן ישמיע אדם קולו.

ציץ מכפר על עזות מצח, ולכן נישא על מצח אהרון.

כתנות מכפר על שפיכות דמים, שנאמר: "ויטבלו את הכותנות בדם", והיתה משובצת שש- לרמז לשש ערי מקלט שהיו, להציל משפיכות דמים.

אבנט מכפר על הרהור הלב, ולכן היה ארכו ל"ב אמה.

מצנפת מכפרת על גאווה (גסות הרוח)- יבוא דבר שבגובה ויכפר על מעשה גובה.

מכנסים מכפרים על גילוי עריות.

וזו היתה כוונת אחשורוש שהתלבש בבגדי כהונה, ולמדו זאת מגזרה שוה, נאמר במגילה: "תפארת גדולתו", ונאמר כאן: "לכבוד ולתפארת"- מה כאן בגדי כהונה אף שם בגדי כהונה, רצה שבכך יתבטלו עוונותיו אף שהוגד לו שאסור לזר ללבשם, וקטרגו עליו מלאכי השרת ושב גמולו בראשו.

(לפי רבנו בחיי ולפי כלי יקר)

פרשת כי תשא

במה חטאו בני ישראל? וכיצד נצלו מכליה ח"ו?

פרשת תצוה

בְּגָדֵי כְהֵן גְּדוֹל מִכִּפְרִים עַל זֹטְאֵי יִשְׂרָאֵל

למה נסמכה פרשת הקרבנות (קרבנות המילואים) לבגדי כהונה?
לומר לך, מה קרבנות מכפרין אף בגדי כהונה מכפרין. כיצד?

אפוד – מכפר על עבודה זרה, שנאמר: "אין אפוד ותרפים" (הושע ג'), והכוונה לעבודה זרה. חשב האפוד רומז לכך שבחטא עבודה זרה חמורה מחשבה מן המעשה. שתי כתפות ועליהן שתי אבני שוהם- לכפר על שני לוחות אבנים שנשא משה על כתפיו ונשתברו בעוון העגל.

חושן מכפר על קלקול הדין, ולפיכך נקרא "חושן משפט", ולכן נישא על לב אהרון, כי הדין מסור לליבו של הדיין. אבני החושן- חלקן יקרות וחלקן פשוטות, לרמז שיהא אצל הדיין דין פרוטה כדין מאה.

מעיל מכפר על לשון הרע, שנאמר: "ונשמע קולו"- יבוא דבר שבקול ויכפר על מעשה קול. צבע המעיל: תכלת הדומה לים הדומה לרקיע הדומה לכסא הכבוד, וכשיזכר בכסא הכבוד ימעט בדיבורו שנאמר (קהלת): "וכי האלוקים בשמים ואתה על הארץ, על כן יהיו דבריך מועטים", "והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב"- שעשה הקב"ה חומות ללשון: שיניים ושפתיים, לבל תפרוץ גדרה.

"ונשמע קולו בבואו אל הקדש"- בדברי קדושה כן ישמיע אדם קולו.

ציץ מכפר על עזות מצח, ולכן נישא על מצח אהרון.

כתנות מכפר על שפיכות דמים, שנאמר: "ויטבלו את הכותנות בדם", והיתה משובצת שש- לרמז לשש ערי מקלט שהיו, להציל משפיכות דמים.

אבנט מכפר על הרהור הלב, ולכן היה ארכו ל"ב אמה.

מצנפת מכפרת על גאווה (גסות הרוח)- יבוא דבר שבגובה ויכפר על מעשה גובה.

מכנסים מכפרים על גילוי עריות.

וזו היתה כוונת אחשורוש שהתלבש בבגדי כהונה, ולמדו זאת מגזרה שוה, נאמר במגילה: "תפארת גדולתו", ונאמר כאן: "לכבוד ולתפארת"- מה כאן בגדי כהונה אף שם בגדי כהונה, רצה שבכך יתבטלו עוונותיו אף שהוגד לו שאסור לזר ללבשם, וקטרגו עליו מלאכי השרת ושב גמולו בראשו.

(לפי רבנו בחיי ולפי כלי יקר)

פרשת כי תשא

במה חטאו בני ישראל? וכיצד נצלו מכליה ח"ו?